

چهارصد سخن پیرامون نماز

مؤلف: جواد بهشتی

ناشر: ستاد اقامه نماز

نوبت چاپ: چهاردهم

تاریخ چاپ: زمستان ۱۳۸۵ ش

چاپ: مرکز خدمات فرهنگی مطهر

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

مقدمه

به نام خدا

خداوند را سپاس گزاریم که چندی است شعاع آفتاب نماز که حیات و گرمی ملت ما و انقلاب ما از او است، در میدانهای هنری، فرهنگی، تبلیغاتی و مطبوعاتی تاییده است گرچه معتقد هستیم که راه بسیاری را باید بپیماییم تا نشانه های حق گزاری نماز تحقق یابد و روح نماز و عبادت در تار و پود جامعه ما بار دیگر دمیده شود.

کتاب چهارصد سخن مجموعه ی پیامهای کوتاه برگرفته از قرآن مجید و کلمات درخشان امامان معصوم علیهم السلام و سخنان حضرت امام خمینی قدس سره و مقام معظم رهبری و بزرگان دینی ما پیرامون نماز است که تقدیم به شما خواننده گرامی می شود. امید است مورد قبول افتد.

ستاد مرکزی اقامه نماز

پیامهای آسمانی

- ۱- برای رفتن به مسجد بهترین لباس را انتخاب کنید.
- ۲- نماز تشکر از خدا است.
- ۳- نماز یاد خدا است و تنها یاد خدا آرام بخش دلها است.
- ۴- هرگاه لغزشی سر زد فوراً با نماز آن را اصلاح کنید.
- ۵- عبادت حرکت در مسیر مستقیم الهی است.
- ۶- خدا را بپرست و در راه عبادت او شکیبیا باش.
- ۷- فرزندم نماز را بپا دار و امر به معروف و نهی از منکر کن.
- ۸- تنها کسانی مساجد را آباد می کنند که به خدا و روز قیامت ایمان داشته باشند.
- ۹- نماز اهرم استعانت در غمها و مشکلهاست.
- ۱۰- ما به تو خیر کثیر دادیم پس نماز را بپا دار و قربانی کن.
- ۱۱- نماز برای اولیاء خدا شیرین و برای منافقین سنگین است.
- ۱۲- حضرت مسیح: تا زنده هستم خداوند مرا به نماز و زکات

[صفحه ۹]

سفارش کرده است.

- ۱۳- ابراهیم خلیل همسر و کودک خود را در بیابانهای داغ مکه به خاطر نماز رها کرد.
- ۱۴- در قیامت اهل بهشت از دوزخیان می پرسند چه چیز شما را روانه آتش کرد می گویند: ما پایبند نماز نبودیم.

- ۱۵- هرچه رنگ خدایی داشته باشد ماندگار است.
- ۱۶- آنقدر خدایت را عبادت کن تا به مقام یقین برسی.
- ۱۷- مرگ بر این انسان! چقدر ناسپاس است.
- ۱۸- ذرات عالم وجود خدا را تسبیح می گویند ولی شما تسبیح آنها را نمی فهمید.
- ۱۹- انسان با سجده، خود را هم رنگ با هستی می کند.
- ۲۰- محمدی کسی است که آثار سجده در پیشانی او نمایان باشد.
- ۲۱- وقتی به نماز جمعه فرا خوانده می شوید شتاب کنید به سوی یاد خدا و داد و ستد را رها کنید.
- ۲۲- بانی و معمار و مهندس مسجد باید اهل نماز باشند.
- ۲۳- نمازگزار باید با مردم خوب حرف بزند.

[صفحه ۱۰]

- ۲۴- خداوند ستایشگر کسی است که نماز را بر همه ی کارها مقدم می دارد.
- ۲۵- قرآن از کسانی که هنگام نماز کار و کسب را رها می کنند ستایش می کند.
- ۲۶- بعضی فرزندان خود را نذر خدمت در مسجد می کنند.
- ۲۷- یکی از اسرار نماز تشکر از ولی نعمت است.
- ۲۸- راه مستقیم چه راهی است؟
- راه خدا و اولیاء خدا
- راهی که از هرگونه خطا و انحراف دور باشد
- راهی که ترسیم کننده آن مرا دوست بدارد و نیازم را بداند
- راهی که به بهشت وصل شود
- راهی که با فطرت سالم هماهنگ باشد
- راهی که از عالم بالا و بالاتر از دانش بشری باشد
- راهی که بی شک و بدون پشیمانی باشد
- راهی که از همه راهها نزدیکتر و روشن تر باشد
- و بالاخره راه پیامبران و شهیدان و صالحان و صدیقین است.

[صفحه ۱۱]

- ۲۹- نماز جنگ با شیطان است.
- ۳۰- بریدن از نماز زمینه ی گرایش به مفسد است.
- ۳۱- برای حفظ نمازخانه های ادیان آسمانی خون دادن هم ارزش دارد.
- ۳۲- نماز یک معامله پر سود.
- ۳۳- هرگاه حضرت محمد صلی الله علیه و آله و حضرت علی علیه السلام دچار مشکلات می شدند به نماز می ایستادند.
- ۳۴- به خانواده خود فرمان نماز بده و بر این پشتکار داشته باش و در این راه صابر باش.
- ۳۵- قرآن در ستایش حضرت اسماعیل می گوید: او پیوسته خانواده خویش را به نماز سفارش می کرد.
- ۳۶- کسی که از یاد خدا روی بتابد زندگی نکبت باری خواهد داشت.
- ۳۷- انسان در نماز خدایی را ستایش می کند که تمام هستی را تربیت می کند.
- ۳۸- نسبت به تمام نمازها به خصوص نماز ظهر دقت داشته باشید.

[صفحه ۱۲]

- ۳۹- انسان در برابر تلخی ها و سختی ها بی صبر و در مقابل لذتها و نعمتها تنگ نظر و بخیل است، مگر نمازگزاران.
- ۴۰- مؤمن واقعی کسی است که هرگاه یاد خدا برده شد دل او تکان بخورد.
- ۴۱- نماز شرط برادری و اخوت اسلامی است.
- ۴۲- کفار از نماز شما ناراحتند.
- ۴۳- با کسی که نماز را به بازی می گیرد طرح دوستی نریزید.
- ۴۴- در جهت گیری خانه ها و شهرسازی مسئله قبله و نماز را فراموش نکنید.
- ۴۵- نماز سدی محکم در برابر سیل گناه.
- ۴۶- ای پیامبر به خاطر رضای مرفهان بی درد نمازگزاران فقیر را رها نکن.
- ۴۷- تلاوت قرآن، اقامه نماز و انفاق در راه خدا تجارتي سودمند.
- ۴۸- راه اصلاح جامعه قرآن و نماز است.
- ۴۹- عدالت اجتماعی در کنار اقامه نماز تحقق می یابد.
- ۵۰- مشورت همراه با نماز شیوه اهل ایمان است.
- ۵۱- در نماز از غضب شدگان و گمراهان براثت می جوئیم.

[صفحه ۱۴]

سفره ی اهل بیت

- ۵۲- رسول خدا صلی الله علیه و آله: یا علی اذان نور است.
- ۵۳- رسول خدا صلی الله علیه و آله: شیطان از صدای اذان فرار می کند.
- ۵۴- پیامبر صلی الله علیه و آله: اذان گویان امت من با پیامبران و راستگویان و شهیدان برانگیخته می شوند.
- ۵۵- علی علیه السلام: اذان گویان در روز رستاخیز با سر بلندی وارد می شوند.
- ۵۶- هرکس صاحب فرزندی شد در گوش راستش اذان و در گوش چپش اقامه بگوید زیرا این کار نوزاد را از شر شیطان حفظ می کند.
- ۵۷- امام کاظم علیه السلام: در خانه خود اذان بگو تا شیطان از آنجا بگریزد و کودکان را با اذان گویی آشنا کنید.
- ۵۸- رسول خدا صلی الله علیه و آله: نماز جماعت بیست و پنج برابر نماز فرادی فضیلت دارد.
- ۵۹- هنگامی که اذان نماز را شنیدی - هر چه سریعتر - به مسجد

[صفحه ۱۵]

- بیا، گر چه سینه خیز باشد.
- ۶۰- صفهای نماز جماعت را هماهنگ و منظم نمایید تا دلها پتان متعادل شود.
- ۶۱- نخستین چیزی که از بنده حسا برسی می شود نماز است.
- ۶۲- وقتی فرزندان تا به سن هفت سالگی رسیدند آنها را به نماز خواندن توصیه کنید.
- ۶۳- رسول خدا صلی الله علیه و آله: نمازهای پنجگانه همچون نهر گوارایی جلوی درب خانه شما است، چنانکه کسی هر روز خود را پنج بار در آن بشوید هیچگونه چرکی باقی نماند.
- ۶۴- از رسول خدا صلی الله علیه و آله است که: کسی که نماز را سبک شمارد از من نیست و او در حوض کوثر بر من وارد نخواهد شد.
- ۶۵- امام صادق علیه السلام: کسی که دوست دارد بدانند نمازش پذیرفته شده یا نه؟ باید بداند آیا نمازش او را از زشتیها و بدیها دور کرده است؟
- پس به اندازه ای که دور کرده باشد نمازش قبول شده است.

۶۶- مردی از امام زین العابدین علیه السلام پرسید: ملاک پذیرش نماز چیست؟

[صفحه ۱۶]

امام فرمود: ولایت ما و برائت از دشمنان ما.

۶۷- علی علیه السلام: دزدترین مردم کسی است که از نماز خود بدزدد.

۶۸- علی علیه السلام: الله الله في الصلاة فانها خير العمل.

۶۹- فاطمه علیها السلام: خداوند نماز را پاک کننده شما از کبر و خود پرستی قرار داد.

۷۰- حضرت علی علیه السلام خطاب به امام حسن علیه السلام: فرزندم تو را به خواندن نماز در وقت آن توصیه و سفارش می کنم.

۷۱- امام سجاد علیه السلام: هنگامی که به نماز می ایستی طوری آن را به جای آور که گویی آخرین نماز را می خوانی.

۷۲- امام صادق علیه السلام: شیعیان ما را در اوقات نماز بیازمایید که چگونه بر خواندن نماز در اول وقت همت می گمارند.

۷۳- نگاه به صورت عالم متقی عبادت است.

۷۴- با کسی که اهل نماز نیست دوست نشویم.

۷۵- امام سجاد علیه السلام: خدایا مرا بنده خود ساز، ولی عبادتم را با عجب، فاسد مگردان.

۷۶- امام مجتبی علیه السلام: عابدتر از حضرت فاطمه علیها السلام کسی در دنیا نبود، آنقدر به عبادت می ایستاد تا قدمهایش ورم می کرد.

[صفحه ۱۷]

۷۷- رسول خدا صلی الله علیه و آله: ما عبدناک حق عبادتک.

۷۸- رسول خدا صلی الله علیه و آله: آفت عبادت سستی است.

۷۹- رسول خدا صلی الله علیه و آله: دنیا، ساعت و لحظه ای بیش نیست، آن را در راه عبادت خدا به کار گیرید.

۸۰- امام صادق علیه السلام، عمل خالص، آن است که از احدی، به جز خداوند، انتظار مدح و ستایش نداشته باشی.

۸۱- رسول خدا صلی الله علیه و آله: بنده ای نیست که چهل روز تمام، کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد، مگر آنکه چشمه های حکمت و خرد، از روح و جاننش بر زبانش جاری شود.

۸۲- اخلاص، دانشگاهی است که در مدت چهل روز، فارغ التحصیلانی حکیم و فرزانه، تحویل می دهد.

۸۳- علی علیه السلام: به قبولی عمل، بیش از اصل عمل توجه داشته باشید.

۸۴- امام رضا علیه السلام: هرکس نماز بخواند ولی زکات نپردازد، نمازش قبول نمی شود.

۸۵- علی علیه السلام: هرگاه غذای تو از راه صحیح و حلال نباشد، خداوند تسبیح گفتن و شکر کردن تو را قبول نمی کند.

[صفحه ۱۸]

۸۶- رسول خدا صلی الله علیه و آله: کسی که غیبت زن و مرد مسلمانی را بکند تا چهل روز نماز و روزه اش را خدا نمی پذیرد، مگر آنکه آن شخص او را ببخشد.

۸۷- رسول خدا صلی الله علیه و آله: ای ابوذر! از دوری و قطع رابطه با برادر دینی بپرهیز، چرا که عمل اینگونه اشخاص پذیرفته نیست.

۸۸- امام صادق علیه السلام: هر مؤمنی که نسبت به برادر دینی اش، نیت بدی داشته باشد خداوند عمل او را قبول نمی کند.

۸۹- امام صادق علیه السلام: بداخلاقی با مردم، چنان عمل را فاسد می کند که سرکه، غسل را.

۹۰- نمازگزار و اهل عبادت، باید روابط دینی مستحکمی با بندگان خدا داشته باشد، تا عبادتهایش شایستگی قبولی را داشته باشد.

۹۱- پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله: هرکس زن بد رفتار و اذیت کننده ای داشته باشد، خداوند نماز و کارهای نیک آن زن را نمی پذیرد مرد نیز همچنین است.

۹۲- امام صادق علیه السلام: نماز فرزندان که با خشم به پدر و مادر خود نگاه می کنند قبول نمی شود، گرچه والدین، نسبت به

[صفحه ۱۹]

آنان کوتاهی و ظلمی کرده باشند.

۹۳- علی علیه السلام: هرگاه نمازهای مستحب به نمازهای واجب ضرر برساند، موجب قرب به خدا نخواهد بود.

۹۴- علی علیه السلام: عبادت بدون بصیرت و فکر، بی ارزش است.

۹۵- امام علی علیه السلام: خدایا افتخارم همین بس، که بنده تو هستم.

۹۶- خدایا اگر مرا به دوزخ افکنی، به دوزخیان اعلام خواهی کرد که من تو را دوست دارم!

۹۷- علی علیه السلام: خدایا، عبادت من نه از روی طمع به بهشت یا ترس از دوزخ است، بلکه تو را شایسته عبادت یافته و می پرستم.

۹۸- رسول خدا صلی الله علیه و آله: نماز پیمان خداوند است.

۹۹- پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله: نماز، نور چشم من است.

۱۰۰- نماز داروی تکبر است. علی علیه السلام: خداوند نماز را واجب کرد تا انسان را از کبر دور کند.

۱۰۱- نماز سیمای مکتب است.

۱۰۲- پیامبر صلی الله علیه و آله: نماز به منزله ی پرچم و آرام و نشانه مکتب اسلام است.

[صفحه ۲۰]

- ۱۰۳- نماز، پایه و ستون دین است.
- ۱۰۴- پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله: جایگاه نماز در اسلام به منزله ی سر نسبت به تن می باشد.
- ۱۰۵- نماز کلید بهشت است.
- ۱۰۶- نماز وسیله سنجش مردم است.
- ۱۰۷- نماز اساس دین است.
- ۱۰۸- نماز اولین سؤال در قیامت است.
- ۱۰۹- نماز گناهان را از بین می برد. در حدیث، نماز به نهی تشبیه شده که انسان روزی پنج بار در آن شستشو می کند و دیگر چرکی باقی نمی ماند.
- ۱۱۰- نماز وسیله نزدیک شدن انسان به خدا است.
- ۱۱۱- امام صادق علیه السلام: نماز آخرین سفارش انبیاء است.
- ۱۱۲- نماز کوبنده شیطان است.
- ۱۱۳- علی علیه السلام: سارقترین افراد، آنانند که از نمازشان بکاهند و بدزدند.
- ۱۱۴- کسی که نماز را سبک شمارد و ضایع کند، نسبت به غیر نماز، تزییع بیشتری خواهد داشت.

[صفحه ۲۱]

- ۱۱۵- رسول خدا صلی الله علیه و آله هنگام اذان به بلال می فرمود: ای بلال؛ ما را از غم و اندوه و تلخی رهایی بخش.
- ۱۱۶- امام باقر علیه السلام: در نماز، توجه به خدا داشته باش، زیرا از نماز، آن مقدار قبول می شود که با توجه خوانده شود.
- ۱۱۷- پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: دو رکعت نماز کسی که مسواک کند، از هفتاد رکعت بدون مسواک بهتر است.
- ۱۱۸- امام رضا علیه السلام: وضو، یک ادب در برابر خدا است تا بنده، هنگام نماز، وقتی در برابر خدا می ایستد، پاک باشد.
- ۱۱۹- امام رضا علیه السلام: وضو دل و روح را آماده ایستادن در برابر پروردگار می سازد.
- ۱۲۰- اذان، صدایی است که شیطانها را به فرار و دلهره وامی دارد.
- ۱۲۱- در خانه ها، به خصوص هنگام بیماری، اذان بگویند و بکشید که با صدای زیبا باشد.
- ۱۲۲- رسول خدا صلی الله علیه و آله: روز قیامت، اذان گویان با سرافرازی تمام، با قامتی برافراشته محشور می شوند.
- ۱۲۳- مؤذن، در اجر و پاداش، با کسانی که به خاطر اذان او به

[صفحه ۲۲]

نماز آیند، شریک است.

۱۲۴- امام صادق علیه السلام: دل، حرم الهی است، جز خدا را در آن وارد نسازید.

۱۲۵- خدایا! کوچکی بودم که بزرگم کردی، ذلیلی بودم که عزتم بخشیدی، جاهلی بودم که آگاهم کردی، گرسنه ای بودم که سیرم ساختی، برهنه ای بودم که مرا پوشاندی، گمراهی بودم که هدایتم نمودی، فقیری بودم بی نیازم کردی، بیماری بودم شفایم بخشیدی، گناه کردم، پوشاندی.

۱۲۶- در قیامت انسانها براساس نیت هایشان برانگیخته می شوند.

۱۲۷- علی علیه السلام: ریا کار سه نشان دارد: وقتی تنها است، با کسالت و بیحالی است، وقتی با مردم است، نشاط پیدا می کند، اگر تشویقش کنند، کار بیشتری می کند و اگر بدگویی کنند کم کاری می کند.

۱۲۸- علی علیه السلام: هرگاه خلوص در دل آید، نورانیت و بینش به همراه آن می آید.

[صفحه ۲۳]

۱۲۹- شخصی خدمت پیامبر صلی الله علیه و آله آمد و گفت: گناهانم بسیار و عملم اندک است. فرمود: سجده های خود را زیاد کن، زیرا آنگونه که باد، برگ درختان را می ریزد، سجده هم گناهان را می ریزد.

۱۳۰- پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله: اگر می خواهی در قیامت با من باشی، در پیشگاه خدا سجده های طولانی داشته باش.

۱۳۱- امام سجاد علیه السلام: هرگاه بنده ای سبحان الله بگوید، همه فرشتگان بر او درود می گویند.

۱۳۲- بهترین نماز، آن است که قنوتش طولانی تر باشد.

۱۳۳- رسول خدا صلی الله علیه و آله: دعای پس از نماز صبح، برای زندگی و جلب رزق، مؤثرتر است.

۱۳۴- در حدیث است: خداوند به حضرت موسی فرمود: دلیل آنکه تو را به پیامبری مبعوث کردم سجده هایی بود که بعد از نماز داشتی.

۱۳۵- سجده بعد از نماز، شکرانه توفیق انجام نماز است.

۱۳۶- رسول خدا صلی الله علیه و آله به علی علیه السلام فرمود: بر تو باد نماز شب، بر تو باد نماز شب، بر تو باد نماز شب.

[صفحه ۲۴]

۱۳۷- شرف مؤمن، به نماز شب او است.

۱۳۸- رسول خدا صلی الله علیه و آله: نماز کسی که صدای اذان را بشنود و بی دلیل، در نماز جماعت مسلمانان شرکت نکند، ارزش ندارد.

۱۳۹- شرکت دائم در نماز جماعت، انسان را از منافق شدن بیمه می کند.

۱۴۰- پیامبر اسلام: برای هر گامی که به سوی نماز جماعت و مسجد برداشته شود، ثواب و حسنه در نظر گرفته شده است.

۱۴۱- همین که کسی برای شرکت در نماز جماعت از منزل خارج می شود، یا در مسجد، در انتظار نماز جماعت به سر می برد، پاداش کسی را دارد که در این مدت، به نماز مشغول بوده است.

۱۴۲- رسول خدا صلی الله علیه و آله: یک نماز جماعت، بهتر از چهل سال نماز فردی در خانه است. پرسیدند آیا یک روز نماز؟ فرمود: بلکه یک نماز.

۱۴۳- رسول خدا صلی الله علیه و آله: صفهای نماز جماعت، همانند صفهای

[صفحه ۲۵]

فرشتگان در آسمان چهارم است.

۱۴۴- اولین نماز جماعتی هم که برپا شد، به امامت رسول خدا صلی الله علیه و آله و شرکت حضرت علی علیه السلام و حضرت خدیجه و جعفر طیار (برادر حضرت علی علیه السلام) بود.

۱۴۵- علی علیه السلام: روز پنجشنبه، دواهای ضعیف کننده نخورید، پرسیدند: چرا؟ فرمود: برای آنکه شما را از حضور در نماز جمعه باز ندارد.

۱۴۶- انتخاب امام جماعت:

۱- کسی که قرائت نمازش بهتر باشد (اقرئهم)

۲- کسی که در هجرت، پیشقدم باشد (اقدامهم هجرة)

۳- کسی که دین شناستر و در مراتب علمی برتر باشد. (اعلمهم بالسنة و افقههم فی الدین)

۴- کسی که سن بیشتری داشته باشد (فاکبرهم سنا)

۵- کسی که انس او با قرآن بیشتر باشد.

۶- کسی که زیباتر و خوشروتر باشد.

۷- صاحب منزل، از مهمان در امام جماعت شدن مقدم است.

۸- امام جماعت دائمی، مقدم است.

[صفحه ۲۶]

۱۴۷- خوابی که مقدمه جماعت باشد بهتر از مناجاتی است که حال جماعت را از بین ببرد.

۱۴۸- حضرت علی علیه السلام: بهترین اوقات خود را برای نماز قرار بده.

۱۴۹- علی علیه السلام: تمام کارهای تو تابع نماز تو است.

۱۵۰- نماز، کلید قبولی تمام عبادتهاست.

۱۵۱- نماز اولین سؤال در قیامت است.

۱۵۲- به امام سجاد علیه السلام که به سوی مسجد می رفت، گفتند: گویا منزل عروس می روی؟! امام فرمود: ملاقات با خالق زیباییها دارم.

۱۵۳- حضرت امیر علیه السلام: همین که خداوند در چشم مؤمنین بزرگ شد، غیر او هرچه و هرکس باشد کوچک جلوه خواهد کرد.

۱۵۴- حضرت زینب کبری علیهما السلام عصر عاشورا گفت: خداوند این اندک را از ما پذیر.

حادثه کربلا و شهادت امام حسین علیه السلام بسیار بزرگ بود ولی کسی که خدا را بزرگ دید آن حادثه را هم کوچک

[صفحه ۲۷]

می بیند.

۱۵۵- امام سجاد علیه السلام در دعای ابوحمزه ثمالی: خدایا چرا هنگام نماز، من نشاط ندارم؟ شاید مرا از درگاه خود رانده ای، شاید به خاطر یاوه گوییها توفیقم کم شده، شاید مرا صادق نمی دانی، شاید رفیق بد در من اثر گذاشته و.....

۱۵۶- رسول اکرم صلی الله علیه و آله سحرها به آسمان و ستارگان نگاه می کرد و می گفت: پروردگارا اینها را بیهوده خلق نکردی بعد به نماز می ایستاد.

۱۵۷- والدین از سه سالگی باید فرزندان خود را با بیان کلماتی از قبیل «لا اله الا الله» آشنا کنند. بعد از مدتی او را در کنار خود بنشانند و کم کم او را آماده نماز نمایند.

۱۵۸- امام صادق علیه السلام: هنگام سجده پیشانی مقدسش را بر خاک کربلا می گذاشت.

۱۵۹- نماز گزاری که می داند هر رکعت نماز با مسواک، برابر هفتاد رکعت نماز است مسواک را رها نمی کند.

۱۶۰- یکی از برکات مسجد و نماز، پیدا کردن دوست خوب است.

۱۶۱- امام رضا علیه السلام لباسی را که در آن یک میلیون رکعت نماز

[صفحه ۲۸]

خوانده بودند به «دعبل» شاعر انقلابی که بیست سال فراری دستگاه بنی عباس بود و در سن حدود ۹۰ سالگی بعد از نماز صبح شهید شد جایزه دادند، مردم شهرستان قم برای خریداری آن لباس پولهای هنگفتی پیشنهاد کردند ولی دعبل آن را نپذیرفت.

۱۶۲- نمازی که با شرایط و دستوراتش اقامه نشود فرشته آن را به صورت تاریک بالا می برد و نماز می گوید: خداوند تو را ضایع کند، همانگونه که تو مرا ضایع کردی.

نفعاتی از روح خدا

- ۱۶۳- مسجد النبی مرکز سیاست اسلامی بوده است و ثقل قدرت اسلامی.
- ۱۶۴- همانطوری که پیغمبر توی مسجد زندگی می کرد، توی همان مسجد با مردم معاشرت می کرد و از همان مسجد هم تجهیز می کرد جیوش را برای کوبیدن قدرتها.
- ۱۶۵- نماز جمعه که نمایی از قدرت سیاسی و اجتماعی اسلام است. باید هرچه شکوهمندتر و پرمحتواتر اقامه شود. ملت ما گمان نکنند که نماز جمعه یک نماز عادی است.
- ۱۶۶- شما باید هشیار باشید که مسجدهایتان و محرابهایتان و منبرهایتان را حفظ کنید و بیشتر از سابق شمایی که این معجزه را از مسجد دیدید، حالا باید بروید دنبال این مرکز معجزه، نه رها کنید او را.
- ۱۶۷- پیروزی ما برای اداره مسجد است ما اگر نماز نباشد و آداب اسلامی نباشد، چه داعی داریم که بیاییم خودمان را

- به مهلکه بیاندازیم و وارد این امور بشویم؟
- ۱۶۸- مراکزی که مراکز بسط حقیقت اسلام است، بسط فقه اسلام است و آن مساجد است اینها را خالی نگذارید. این یک توطئه است که می خواهند مسجدها را کم کم خالی کنند.
- ۱۶۹- چون ملت مبارز رمز پیروزی را یافته است و با هوشیاری دریافته که بسیج عمومی از سنگرهای الهی مساجد و منابر و محافل دینی انجام گردید، لازم است این سنگرهای اسلامی را حفظ نماییم.
- ۱۷۰- چرا ظهر که می شود بازار را رها نمی کنید که بروید سراغ نماز؟
- ۱۷۱- مردم در هر روز مجتمع بشوند در مساجد، نه از پیرمردها و از کارافتاده ها، نه، مساجد باید مجتمع بشود از جوانها.
- ۱۷۲- مسیحیون خیال نکنند که اسلام هم، مسجد هم، مثل کلیسا است، مسجد وقتی در آن نماز برپا می شده است تکلیف معین می کرده اند، جنگها از آن شالوده اش ریخته

می شده است، تدبیر ممالک از مسجد شالوده اش ریخته می شده است. مسجد مثل کلیسا نیست، کلیسا یک رابطه فردی مابین افراد و خدای تبارک و تعالی (علی زعمهم) است.

۱۷۳- من تکلیفم را باید ادا کنم به شما بگویم شما دانشگاهی ها! شما دانشجوها! همه تان مساجد را بروید پر کنید، سنگر هست اینجا، سنگرها را باید پر کرد، محراب به آن می گویند یعنی آنجائی که حرب از آنجا شروع می شود، محل حرب.

۱۷۴- مساجد و محافل دینی را که سنگرهای اسلام در مقابل شیاطین است هرچه بیشتر گرم و مجهز نگه دارید.

۱۷۵- ای ملت! مسجدهای خودتان را حفظ کنید. ای روشنفکران! مسجدها را حفظ کنید، روشنفکر غربی نباشید روشنفکر وارداتی نباشید. ای حقوقدانها! مسجدها را حفظ کنید. بروید به مسجد، این مسجدها را حفظ کنید تا این نهضت به ثمر برسد، تا مملکت شما نجات پیدا کند.

[صفحه ۳۳]

۱۷۶- هم دانشگاه ها را حفظ کنید هم مساجد را حفظ کنید منافات با هم ندارد دانشگاهی باشید مسجد هم بروید مساجد را هم تعمیر کنید مساجد را هم آباد کنید از رفتن خودتان.

۱۷۷- مسجدها را خالی نکنید، تکلیف است امروز، امروز، یک روزی است استثنایی ما در یک مقطعی از عصر واقع شده ایم که استثنایی است.

۱۷۸- این بازار است که باید درست توجه بکند و قشرهای مختلفی که دارد توجه بکند و مساجد را آباد بکنند و مساجد را پر بکنند از جمعیتهای خودشان، در ممالک اهل سنت آنکه من دیدم در حجاز وقتی که اذان ظهر گفته می شود بازارها بسته می شود یا باز است و شرطه آنها را حفظ می کند و می روند مسجدالحرام برای نماز یا مسجد النبی برای نماز.

۱۷۹- اگر این مسجد و مرکز ستاد اسلام قوی باشد، ترس از فتنه نداشته باشید، ترس از آمریکا و شوروی و اینها نداشته باشید، آن روز باید ترس داشته باشید که شما

[صفحه ۳۴]

پشت بکنید به اسلام، پشت کنید به مساجد.

۱۸۰- جوانهای عزیز رزمنده سنگرها را به مسجد و معبد تبدیل کردند.

۱۸۱- سعی کنید که مساجد ما به حال مساجد صدر اسلام برگردد.

۱۸۲- مساجد بهترین سنگرها و جمعه و جماعات مناسبترین میدان تشکل و بیان مصالح مسلمین می باشند.

۱۸۳- آقایان سعی کنید در دانشگاه پرچم اسلام را بالا ببرید، تبلیغات مذهبی بکنید، مسجد بسازید، اجتماعا نماز بخوانید، تظاهر به نماز خواندن بکنید. وحدت مذهبی لازم است، وحدت مذهبی است که این اجتماع عظیم و فشرده را ایجاد می کند، اگر علاقه به استقلال ایران دارید، وحدت مذهبی داشته باشید.

۱۸۴- این عباداتی که انبیاء آورده اند و شما را به آن دعوت کرده اند مثل نماز، مثل روزه، مثل حج، این طور چیزها، اینها نسخه هایی هستند از طبیعای واقعی که آمدند شما را برسانند به مرتبه های کمال.

[صفحه ۳۵]

۱۸۵- در اسلام از نماز هیچ فریضه ای بالاتر نیست.

۱۸۶- شما پرونده هایی که در دادگستریها در جاهای دیگر، دادگاه ها هست بروید ببینید، از نمازخوانها ببینید پرونده هست آنجا؟ از بی نمازها پرونده هست، هرچه پرونده پیدا کنید، پرونده بی نمازها است.

۱۸۷- نماز پشتوانه ملت است.

۱۸۸- سیدالشهدا در همان ظهر عاشورا که جنگ بود آن جنگ بزرگ بود و همه در معرض خطر بودند وقتی یکی از اصحاب گفت: ظهر شده است فرمود که یاد من آوردید یاد آوردید نماز را، خدا تو را از نمازگزاران حساب کند و ایستاد همان جا نماز خواند. نگفت که ما می خواهیم جنگ بکنیم، خیر، جنگ را برای نماز کردند.

۱۸۹- نماز خوب فحشا و منکر را از یک امتی بیرون می کند.

۱۹۰- اینهایی که در این مراکز فساد کشیده شده اند، اینها آن بی نمازها هستند. نمازخوانها توی مساجدند و مهیابند برای خدمت.

۱۹۱- مسجدها را خالی نکنید، تکلیف است امروز. امروز، یک

[صفحه ۳۶]

روزی است استثنایی ما در یک مقطع از عصر واقع شده ایم که استثنایی است.

۱۹۲- ما با ذکر خدا با اسم خدا پیش بردیم و نماز بالاترین ذکر خدا است.

۱۹۳- اگر در نماز کوتاهی بشود و هرکس بگوید خوب من خودم تنهایی می روم تو خانه ام می خوانم، خیر، نماز را تو جماعت بخوانید اجتماع باید باشد.

۱۹۴- مساجد را پر کنید، اینها از مساجد می ترسند.

۱۹۵- نماز بخوانید از همه فریادها بالاتر است.

۱۹۶- اجتماع کنید، نمازهای جمعه را با شکوه به جا بیاورید و نمازهای غیر جمعه را هم که شیطانها از نماز می ترسند از مسجد می ترسند.

۱۹۷- گاهی عمل، خوب عملی است، نماز دیگر از اعمال بسیار بزرگ است لکن نمازگزار بد است، نماز خوب است، نمازگزار این را به ریا انجام می دهد، جهنم می رود، با نمازش جهنم می رود.
۱۹۸- در نماز وقتی می ایستید باید همه جهات را، جهات نماز را

[صفحه ۳۷]

حفظ کنید تا نماز درست باشد.
۱۹۹- ما اگر نماز نباشد و آداب اسلامی نباشد، چه داعی داریم که بیاییم خودمان را به مهلکه بیندازیم و وارد این امور بشویم؟ ما برای اسلام این کارها را می کنیم و شما، شما ملت برای اسلام قیام کردید و برای اسلام این همه زحمت کشیدید و دارید می کشید.
۲۰۰- من امروز باید بگویم که حفظ مساجد تکلیف است برای مسلمانها، حفظ مساجد امروز جزء اموری است که اسلام به او وابسته است.
۲۰۱- احیاء کنیم این سنت سیاسی اسلام را، همانطوری که در روز جمعه بحمدالله می روید، روز غیر جمعه هم بروید مساجد را پر کنید.
۲۰۲- ارزش همه چیز به آن چیزی است که برای او انسان می کند. نماز هم که انسان می خواند ارزشش به آن نیتی است که به آن نیت وارد نماز می شود. ای چه بسا نمازگزارانی که نمازشان در جهنم وارد می شود وقتی است که ارائه بخواهند بدهند به مردم و چه بسا

[صفحه ۳۸]

ارتشیهایی که برای خدا عمل می کنند، سربازهایی که برای خدا عمل می کنند، پاسدارانی که برای خدا خدمت می کنند، ارزش آنها از نماز هم بیشتر است.
۲۰۳- کوشش کنید که اجتماعاتی که می کنید و سمینارهایی که درست می کنید معنویت در آن باشد، از همه جا و در همه جا توجه به تربیت انبیاء داشته باشید. شما در قرآن کریم در اول سوره قرآن کریم می خوانید که «الحمد لله رب العالمین» کلمه ربوبیت را و مبدأ تربیت را در اول قرآن طرح می کند و ما را مکلف فرموده اند که در هر شبانه روز چندین مرتبه این را در رکعات نماز بخوانیم و توجه داشته باشیم به اینکه مساله تربیت و ربوبیت که درجه اعلاي آن مخصوص به خدای تبارک و تعالی است و دنبال او منعکس می شود در انبیاء عظام و به وسیله ی آنها به سایر انسانها.
۲۰۴- تحقیقا احیای نماز جمعه در ایران از مسائل بسیار مهم است. نماز جمعه موجب می شود تا مسائل فراموش شده در اسلام به بهترین وجه برای مردم گفته شود.

- ۲۰۵- آقایان باید با سفارش به مردم و نسلهای آینده به این مسأله اهمیت بدهند که نماز جمعه در رأس همه امور است و مردم را مجتمع کنند که در این خللی وارد نشود.
- ۲۰۶- نماز جمعه یک عبادت سر تا پا سیاسی است.
- ۲۰۷- از معجزات انبیاء و خصوصا اسلام این است که عرفانش آمیخته است با عبادتش. اگر انسان، یک نفر آدم که اهل آن مسائل است همین نماز را در اذکار و کارهای دیگرش دنبالش برود، می بیند که چه دریای خروشان است، معراج است، معراج مؤمن است. یعنی، تا آن مافوق عالم طبیعت و مافوق عالم وجود، انسان را می کشاند.
- ۲۰۸- نماز را کوچک حساب نکنید نماز و سایر احکام برای تربیت شما است برای هدایت شما است.
- ۲۰۹- نمازخوان ولو اینکه یک مرتبه ی نازله ای را دارد، از آن نمازخوان بهتر است، مهذب تر است این دزدی نمی کند.
- ۲۱۰- نماز جمعه موجب می شود تا مسائل فراموش شده در اسلام به بهترین وجه برای مردم گفته شود.
- ۲۱۱- هر روز در محله ها اجتماع و رسیدگی به اوضاع شهر و

- محله، در هر هفته اجتماع بزرگ در شهرها و در جاهایی که شرایط نماز محقق است برای بررسی به اوضاع شهرستان و بالاتر، اوضاع تمام کشور و در هر سال باز دو اجتماع بزرگ برای بررسی به اوضاع کشورها و در هر سال یک اجتماع بسیار بزرگ از تمام ممالک اسلامی برای حج و آن موافقی که در حج هست اجتماعات در آنجا برای رسیدگی به اوضاع تمام کشورهای اسلامی.
- ۲۱۲- نماز جمعه که نمایی از قدرت سیاسی و اجتماعی اسلام است باید هر چه شکوهمندتر و پر محتواتر اقامه شود.
- ۲۱۳- نماز جمعه و مساجد در صدر اول اسلام یک وضعی داشت و بعد به تدریج آن محتوای خودش را از دست داد.
- ۲۱۴- قلب ما باور نکرده که سرمایه عالم آخرت و وسیله زندگانی روزگاری غیر متناهی، نماز است ما نماز را سربار زندگانی خود می شماریم و تحمیل و تکلیف می دانیم.
- ۲۱۵- در بین اطاعات و عبادات هیچ یک به مرتبه این نماز که معجونی است جامع الهی که متکفل سعادت بشر است و

- قبولی آن موجب قبولی جمیع اعمال است نمی باشد.
- ۲۱۶- نماز سمت جامعیت دارد و منزله آن در عبادات به منزله انسان کامل است و منزله ی اسم اعظم بلکه خود اسم اعظم است.

۲۱۷- در اسلام از نماز هیچ فریضه ای بالاتر نیست. نماز پشتوانه ملت است. نماز یک کارخانه انسانسازی است ما با ذکر خدا، با اسم خدا پیش بردیم و نماز بالاترین ذکر خدا است.

۲۱۸- قبولی نماز شرط قبولی سایر اعمال است و اگر نماز قبول نشود به اعمال دیگر نظر نکنند.

۲۱۹- نماز جماعت را انسان خیال می کند خوب یک عبادتی است که با هم جمع می شوند یک نمازی را می خوانند لکن در این نماز جماعت ها مسایل سیاسی باید طرح بشود.

۲۲۰- حفظ مساجد امروز جزء اموری است که اسلام به او بسته است.

۲۲۱- اجتماع کنید، نمازهای جمعه را باشکوه به جا بیاورید و نمازهای غیر جمعه را هم، که شیطانها از نماز می ترسند،

[صفحه ۴۲]

از مسجد می ترسند.

۲۲۲- ملت عظیم و عزیز با شرکت خود باید این سنگر اسلامی را هر چه عظیم تر و بلند پایه تر حفظ نمایند تا به برکت آن توطئه های خائنه و دسیسه های مفسدان خنثی شود.

۲۲۳- نماز را در جماعت بخوانید، اجتماع باید باشد.

۲۲۴- این نماز جمعه یک نماز جمعه سیاسی است. یک اجتماعی سیاسی است که مع الاسف در سالهای طولانی از دست ما رفته بود و مورد طعن دیگران هم شده بود.

۲۲۵- نماز جمعه یک اجتماع سیاسی است. نماز جمعه یک عبادت سر تا پا سیاسی است.

۲۲۶- مسجد مرکز اجتماع سیاسی است و از این قدری وسعتش زیادتر، می شود نماز جمعه در هر هفته همه مجتمع بشوند در یک جایی، به حسب اختلافات، این شهر کوچکی است به اندازه خودش، یک شهر بزرگی است مثل تهران به این ترتیب که هست، این یک اجتماع بزرگتر در هر هفته، آن اجتماع کوچک در هر روز چند دفعه، این یک اجتماع بزرگ در هر هفته یک دفعه، با خطبه ها و با

[صفحه ۴۳]

روشنگریها.

۲۲۷- هر روز اجتماعات در تمام مساجد کشورهای اسلامی از شهرستان گرفته است تا دهات و قراء و قصبات، روزی چند مرتبه اجتماع برای جماعت و برای اینکه مسلمین در هر بلدی، در هر قضیه ای از احوال خودشان مطلع بشوند، از احوال مستضعفین اطلاع پیدا کنند.

۲۲۸- ملت ما گمان نکنند که نماز جمعه یک نماز عادی است، نماز جمعه با شکوهمندی که دارد برای نهضت کوتاه عمر ما یک پشتوانه محکم و در پیشبرد انقلاب اسلامی ما عامل مؤثر و بزرگی است.

۲۲۹- بحمدالله در این نهضت نماز جمعه با محتوای حقیقی آن تحقق یافت و آقایان باید با سفارش به مردم و نسل های آینده به این مسأله اهمیت بدهند که نماز جمعه در رأس همه ی امور است.

۲۳۰- یکی از برکات این نهضت و انقلاب، همین اقامه نماز جمعه ها است.

۲۳۱- برپایی نماز جمعه یکی از برکات بسیار عظیم اسلام بود

[صفحه ۴۴]

امروز از برکت نماز جمعه است که ملت از خانه هایشان بیرون ریخته و در مراکز نماز جمعه اجتماع و با یکدیگر تفاهم می کنند و به مسایل سیاسی و دینی گوش می دهند، که این مسئله بسیار ارزشمند است.

[صفحه ۴۶]

نماز در کلام رهبر

۲۳۲- بر پا داشتن نماز، نخستین ثمره و نشانه ی حکومت صالحان است. و در رتبه ی بعد از آن است که نوبت به «زکوة» به مثابه ی تنظیم مالی جامعه و ریشه کن کردن فقر، و نیز امر به معروف و نهی از منکر یعنی سوق دادن به نیکی ها و باز داشتن از بدیها می رسد. «الذین ان مکناهم فی الارض اقاموا الصلوة و اتوا الزکوة و امروا بالمعروف و نهوا عن المنکر.»

۲۳۳- اقامه نماز فقط این نیست که صالحان، خود نماز بگذارند، این چیزی نیست که بر تشکیل حکومت الهی متوقف باشد، بلکه باید این ستون دین در جامعه، به پا داشته باشد و همه کس با رازها و اشاره های آن آشنا و از برکات آن برخوردار گردند.

۲۳۴- باید درخشش معنویت و صفای ذکر الهی همه آفاق جامعه را روشن و مصفا کند و تن ها و جانها با هم به نماز

[صفحه ۴۷]

بشتابند و در پناه آن طمأنینه و استحکام یابند.

۲۳۵- نماز، رکن اصلی دین است و باید اصلی ترین جایگاه را در زندگی مردم داشته باشد.

۲۳۶- حیات طیبه انسان در سایه حاکمیت دین خدا، وقتی حاصل خواهد شد که انسانها دل خود را با یاد خدا زنده نگهدارند و به کمک آن بتوانند با همه جاذبه های شر و فساد مبارزه کنند و همه بتها را بشکنند و دست تطاول همه شیطانهای درونی و برونی را از وجود خود قطع کنند.

۲۳۷- ذکر و حضور دائمی فقط به برکت نماز حاصل می شود.

۲۳۸- نماز در حقیقت پشتوانه مستحکم و ذخیره تمام نشدنی در مبارزه ئی است که آدمی با شیطان نفس خود که او را به پستی و زبونی می کشد، و شیطانهای قدرت که با زر و زور، او را وادار به ذلت و تسلیم می کنند، همیشه و در همه حال دارد.

۲۳۹- هیچ وسیله ای مستحکمتر و دائمی تر از نماز برای ارتباط میان انسان و خدا نیست.

[صفحه ۴۸]

۲۴۰- مبتدی ترین انسانها رابطه خود را با خدا به وسیله نماز آغاز می کنند. برجسته ترین اولیاء خدا نیز، بهشت خلوت انس خود با محبوب را در نماز می جویند.

۲۴۱- این گنجینه ذکر و راز را هرگز پایانی نیست، و هر که با آن بیشتر آشنا شود جلوه و درخشش بیشتری در آن می یابد.

۲۴۲- کلمات و اذکار نماز، هر یک خلاصه ای است که به بخشی از معارف دین اشاره می کند.

۲۴۳- نمازی که با تدبیر در معانی، و بدون سهو و غفلت گزارده شود، انسان را روز به روز با معارف الهی آشناتر و به آن دلبسته می سازد.

۲۴۴- جوانان ما که اکنون بار امانت سنگینی را بر دوش گرفته اند باید نماز را منبع قدرتی لایزال بدانند و در برابر جبهه ی فساد بی عدالتی و کجروی که امروز بشریت را تهدید می کند، از نماز و یاد خدا نیرو بگیرند.

۲۴۵- میدان مبارزه ای که امروز پیش روی ما است، ما را به تکیه گاه مستحکم ذکر خدا و امید و اعتماد به او، بیش از

[صفحه ۴۹]

همیشه و بیش از همه، محتاج می سازد.

۲۴۶- نماز با حضور و با توجه، نمازی که از یاد و ذکر سرشار است، نمازی که آدمی در آن با خدای خود سخن می گوید و به او دل می سپارد. نمازی که والاترین معارف اسلام را پیوسته به انسان می آموزد. چنین نمازی انسان را از پوچی و بی هدفی و ضعف می رهند و افق زندگی را در چشمش روشن می سازد.

۲۴۷- انسان همیشه به نماز، محتاج است، و در عرصه خطر، محتاج تر.

۲۴۸- حقیقت آن است که در کار معرفی نماز کوتاهیهای زیادی شده است. و در نتیجه آن که نماز هنوز جایگاه شایسته خود را، حتی در نظام اسلامی ما، به دست نیاورده است.

۲۴۹- از کودک دبستانی تا پژوهشگر دوره های عالی، هر یک فراخور ذهن و معرفت خود، می توانند در راه شناختن نماز و رازهای آن قدمهایی بردارند، و با ناشناخته هایی آشنا شوند.

۲۵۰- در جامعه ی ما فصل مهمی باید در معرفی نماز در همه

[صفحه ۵۰]

سطوح گشوده شود.

۲۵۱- رسانه ها و به خصوص صدا و سیما با شیوه های گوناگون نماز را معرفی و یادآوری کنند. همه جا و همیشه در رادیو و تلویزیون نماز در اولویت گذاشته شود، و شوق ایمان و عطش یاد خدا در دلها پدیدار آید.

۲۵۲- در کلاسهای دروس دینی مدارس و دانشگاه ها درس نماز جایگاه خود را باز یابد و سخنان سنجیده و افکار بلند در بازشناسی نماز، فراهم و در معرض ذهن و دل دانشجویان و دانش آموزان گذاشته شود.

۲۵۳- فلسفه نماز و تحلیل رازها و رمزهای آن، با زبان هنر در معرض دید همگان قرار گیرد، تا هرکس به قدر ظرفیت خود از آن متمتع گردد.

۲۵۴- در همه ی مراکز عمومی: مدارس، دانشگاه ها، کارخانه ها، سرپازخانه ها، فرودگاه ها، ایستگاه های قطار، ادارات دولتی و امثال آن، جایگاه های مناسبی برای نماز پیش بینی شود.

[صفحه ۵۱]

۲۲۵- مساجد و نمازخانه ها، پاکیزه و مرتب و رغبت انگیز باشد. نماز در وقت فضیلت و به جماعت گزارده شود.

۲۵۶- در هر محیطی برجستگان و بزرگان آن بر دیگران پیشقدم شوند و عملاً اعتناء به نماز را به دیگران بیاموزاند.

۲۵۷- ناگفته های باب نماز بسیار است و قاصری چون اینجانب کوچکتر از آن است که به همه آن معارف دست یابد چه رسد به اینکه آن را در پیامی یا پیامهایی بگنجاند.

۲۵۸- نماز در عرصه تکاپوی لایزال و ناگزیری که بشر بدان مامور بلکه مطبوع گردیده است بزرگترین فریضه و موثرترین ابزار است.

۲۵۹- سرچشمه جوشانی است که از نمازگزار انسانی روشن ضمیر و ثابت قدم و بی دغدغه و امیدوار می سازد.

۲۶۰- اینک نماز موهبتی بی دلیل و سرچشمه فیضی لایزال در اختیار ما است که با آن نخست از خویش و سپس از هر آنکه بدو مهر می ورزیم، انسان صالح بسازیم.

۲۶۱- دریغ است که آدمی عمری را در جوار بهشت مصفائی بگذراند و سری بدان نکشد و عزیزان خود را بدان سوق

[صفحه ۵۲]

ندهد، خداوند به پیامبرش فرمان می دهد: «وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ اصْطَبِرْ عَلَيْهَا»

۲۶۲- پدران و مادران با گفتار و کردار خود، فرزندان را به نماز تشویق و راهنمایی کنند.

۲۶۳- نویسندگان کتابهای درسی، رازها و رمزها و درسهای نماز را در کتابهای درسی بگنجانند.

۲۶۴- وزارت ارشاد و سازمان تبلیغات و صدا و سیما از هنر به ویژه هنر سینما برای نشان دادن گوهر نماز و چهره نمازگزار بهره بگیرند.

۲۶۵- هنرمندان عزیز با زبان شعر و قصه و نقاشی و جز اینها و با آفرینش آثار هنری با کیفیت، بلکه برجسته دست چیره هنر را به کاری چنین شایسته مشغول سازند.

۲۶۶- در مدارس، معلمان و مدیران و در همه مراکز مسئولان با حضور خود در صفوف نماز، نمازگزاران را تشویق کنند.

۲۶۷- در گردهمائی های علمی و فرهنگی و آموزشی و تبلیغی نماز را در وقت خود همچون الهام بخش صداقت و هدایت

[صفحه ۵۳]

به جای آورند.

۲۶۸- در همه بناهای عمومی و جایهائی که همواره به طبع حال مردمی در آن گرد می آیند مانند فرودگاهها و ایستگاههای قطار و بندرها و عزیزتگاههای خودروهای همگانی و ادارات دولتی و بوستانهای شهری و مانند اینها نمازخانه ها یا مساجدی بنا کنند.

۲۶۹- همانطور که مژده ی قیام نماز، پیامبر عظیم الشان صلی الله علیه و آله چنانکه در حدیث آمده است - به وجد می آورد و به بلال، مژده رسان همیشگی نماز می فرمود: ارحنا یا بلال! یعنی ای بلال دلم را با اذان که مژده نماز است، راحت بخش! همانطور هم بزرگداشت نماز و گستردن و بلند کردن نام آن، دل بندگان خدا را وجد و نشاط می بخشد و ابرهای تیره ملال و اضطراب را از آفاق آن پراکنده می سازد.

۲۷۰- ناسپاسی بزرگی است که کسی در محیط اسلامی به سر برد و نماز را که برترین وظیفه هر مسلمان است، به جا نیاورد. چنین کسی نزد خدا و نزد بندگان خدا روسیاه و در حق خود مقصر است.

[صفحه ۵۴]

۲۷۱- این روح نماز است که بدون آن، نماز کالبدی است بی جان، و اگر چه ساقط کننده ی اقل تکلیف، ولی نه برآورنده هدفها و مقاصد تشریح.

۲۷۲- آبادی مساجد و افزایش نمازهای جماعت است، به معنای بروز برکات نماز در سطح همکاری و همدلی اجتماعی است.

۲۷۳- آنجا که پای فعالیت و نشاط دسته جمعی افراد جامعه به میان می آید، نماز همچون گرم ترین و پر شورترین عبادت دسته جمعی، نقش بزرگی را بر عهده می گیرد.

۲۷۴- نشانه ی دیگر آن است که در همه جایها و ساختمانهای عمومی و دولتی، نمازخانه ای در خور دیده شود و نمازگزاری در همه جا برای همه، کاری در دسترس به شمار آید.

۲۷۵- نشانه دیگر آن است که بزرگان جامعه و کسانی که چشمها به آنها دوخته شده و انگشت ها آنها را نشانه کرده است، در مراکز همگانی نماز دیده شوند.

۲۷۶- اینجانب با دعا برای دست اندرکاران این حرکت الهی

[صفحه ۵۵]

به ویژه از عزاداران عاشورای حسینی که در روز عاشورا جلوه باشکوهی از نمازگزاری را نشان دادند، از خداوند متعال خواهانم که کشور ما و مردم ما را در این فریضه بزرگ نیز مانند بسی کارهای مهم دیگر، الگو و نمونه برتر سازد و ادعیه ی زاکیه ی حضرت بقیه الله الاعظم ارواحنا فداه و عجل الله فرجه را شامل حال ملت و کشور فرماید.

۲۷۷- نماز و نیایش، ارتباط صمیمانه ای است. میان انسان و خدا، آفریده و آفریدگار.

۲۷۸- نماز، تسلا بخش و آرامشگر دلهای مضطرب و خسته و به ستوه آمده، و مایه ی صفای باطن و روشنی روان است.

۲۷۹- نماز پیمان و انگیزه ی تحرک و بسیج و آمادگی است در حالتی صمیمانه و دور از رنگ و فریب؛ برای نفی هر بدی و زشتی است و تدارک هر نیکویی و زیبایی.

۲۸۰- نماز برنامه ای است برای بازیافتن و آن گاه ساختن خویش؛ و کوتاه سخن، رابطه ای و استفاضه ای مداوم است با سرچشمه و پدید آورنده ی همه ی نیکها، یعنی خدا.

[صفحه ۵۶]

۲۸۱- چرا نماز را برترین و مهمترین واجبات دانسته اند؟ چرا نماز را پایه و اساس دین خوانده اند؟ چرا بدون نماز هیچ عملی پذیرفته نیست؟ مگر در نماز چه چیز فوق العاده ای نهفته است؟

۲۸۲- روحیه ی «طلب» و «امید» و «اطمینان» که بالهای نیرومند پروازند، فرآورده و زاییده ی یاد خدا می باشند.

۲۸۳- یکی از عملهایی که سرشار از انگیزه ی یاد خدا است و می تواند انسان را یکسره غرق در راه خدا کند، و می تواند بیدار باش و به خویش آورنده باشد، و می تواند همچون شاخص و علامتی، رهروان راه خدا را بر روی خط مستقیم بدارد و از گیجی و از گمی حفظ کند و می تواند از لحظه ای غفلت در زندگی آدمی مانع شود، نماز است.

۲۸۴- نماز یک زنگ بیداری و یک هشدار در ساعات مختلف شبانه روز است. به انسان برنامه می دهد و از او تعهد می خواهد، به روز و شبش معنا می دهد و از گذشت لحظه ها حساب می کشد.

۲۸۵- نماز چکیده و خلاصه ی اصول این مکتب را در خود دارد و با

[صفحه ۵۷]

گفتنی ها و حرکتهای حساب شده و منظمی که در آن هست نمودار اسلام است.

۲۸۶- می توانیم نماز را به سرود ملی کشورها تشبیه کنیم.

- ۲۸۷- نماز خلاصه ی اصول مکتب اسلام و روشنگر راه مسلمانی و نشان دهنده ی مسئولیتها، تکلیفها، راهها، و نتیجه ها است.
- ۲۸۸- در آغاز روز، در نیمروز، در هنگام شب، مسلمان را طلبیدن و اصول و راه و هدف و نتیجه را به زبان خودش به او فهمانیدن و او را با نیرویی معنوی وادار به عمل کردن، این است نماز.
- ۲۸۹- نماز چیزی جز یک توجه مداوم به خدا و نیز طرح و نقشه ای اجمالی از راه اصلی نیست.
- ۲۹۰- نماز تأمین کننده ی ارتباط دائمی و تماس همیشگی مؤمن است با خدا و با مجملی از تفکر اسلامی که در ضمن گفتنی های نماز، مندرج شده است.
- ۲۹۱- انما امر الناس بالقراءة فی الصلوة لثلا یكون القرآن مهجورا مصیعا و تکون مدروسا فلا یضمحل و لا یجهل
- ۲۹۲- در حال نماز، تن و اندیشه و روان، هر سه به کار و

[صفحه ۵۸]

- فعالیت اند.
- تن: با حرکات دست و پا و زبان، با خم شدن، نشستن، و به خاک افتادن؛
- اندیشه: با اندیشیدن به مضامین و الفاظ نماز که عموماً اشاره به هدفها و سیله هاست، و مرور کردن یک دوره طرز تفکر و بینش اسلامی به اجمال؛
- روان: با یاد خدا و پرواز در صفای معنوی و روحانی و بازداشتن دل از هرزه گردی و بیدرکجایی و پروراندن بذر خشوع و خشیت خدا در جان.
- ۲۹۳- گفته اند که نماز در هر آیینی، خلاصه ی آن آیین است. نماز اسلام نیز کاملاً چنین است. جمع کردن میان روح و جسم، ماده و معنا، دنیا و آخرت، در لفظ و در محتوا و در حرکات، از ویژگیهای نماز اسلامی است.
- ۲۹۴- گزارنده ی نماز درست به این دلیل که با تمام قوا پوینده ی راه خدا است، همه ی انگیزه های شر و فساد و انحطاط را در خود و در پیرامون خود بی اثر می سازد.
- ۲۹۵- گویا بر پا داشتن نماز آن است که انسان، با کوششی

[صفحه ۵۹]

- بایسته، جو و فضای زندگی خود و دیگران را جوی نمازگزارانه یعنی خداجویانه و خداپرستانه بسازد و همه را در خط و جهت نماز به راه افکند.
- ۲۹۶- پس مؤمن یا جامعه ی مؤمن، با اقامه ی نماز ریشه ی تباهی و گناه و فساد را در خود و در محیط خود می سوزاند و روحیه ی گناه و انگیزه های درونی و برونی، یعنی عوامل نفسانی و اجتماعی آن را خنثی و بی رنگ می سازد.

۲۹۷- نماز اسلام که با تلقین و تکرار یاد خدا، بشر آسیب پذیر را با خدای نامحدود و مسیطر، مرتبط می سازد و بدو متکی می کند و با پیوند زدن انسان به مدبر جهان قدرتی نامحدود و بی زوال به او می بخشد، باید نیکوترین درمان ضعف انسان و مؤثرترین داروی عزم و اراده به حساب آید.

۲۹۸- رسول گرامی که در آستانه ی رستاخیز عظیم اسلام و در برابر جاهلیت همه گیر، کوههای گران تکلیف و مسئولیت را بر دوش خود حس می کرد، به ذکر و نماز نیمه شب فرمان داده شد.

[صفحه ۶۲]

سخن بزرگان

۲۹۹- به پا داشتن نماز آن است که حق نماز اداء شود، یعنی نماز به صورت یک پیکر بی روح انجام نگردد.

۳۰۰- اگر شما می خواهید در اجتماع، یک مسلمان واقعی باشید و می خواهید یک مجاهد نیرومند باشید، باید نماز خوان خالص و مخلصی باشید.

۳۰۱- ما باید با بچه های خودمان برنامه مسجد رفتن داشته باشیم تا بچه ها با مساجد و معابد آشنا شوند.

۳۰۲- این را هرگز فراموش نکنید که ما وظیفه داریم نماز بخوانیم و وظیفه داریم که خاندان خودمان را هم نمازخوان کنیم.

۳۰۳- فواید و خاصیت نماز خواندن را برای بچه ها بگوئیم.

۳۰۴- نمی گویم نماز بخوانید، بالاتر از نماز خواندن، محترم بشمارید.

۳۰۵- در حال نماز می گویی من با هیچ بنده شایسته ای سر جنگ

[صفحه ۶۳]

ندارم، چون اگر با بنده ی شایسته ای سر جنگ داشته باشم خود ناشایسته ام.

۳۰۶- برای خودتان در خانه یک مصلاهی انتخاب کنید.

۳۰۷- اثر نوافل (نمازهای مستحبی) در تربیت انسان بیش از فرائض است چون فرائض حالت وجوب و اجباری دارد، ولی نافله که مستحب است و اجباری نیست و از روی میل و رغبت پذیرفته است، اثر بیشتری دارد.

۳۰۸- نمازی که نه مقدمه دارد نه مؤخره، نه آرامش دارد و نه حضور قلب، این خفیف شمردن نماز است.

۳۰۹- شما اگر بخواهید واقعا نماز خوان باشید و بچه هایتان نمازخوان باشند، نماز را محترم بشمارید.

۳۱۰- آقا باید افتخار کنی که یک مؤذن باشی، علی بن ابی طالب علیه السلام مؤذن بود، در همان وقتی که خلیفه هم بود مؤذن بود.

۳۱۱- عبادت، قوه مجریه و ضامن اجرای دستورات اسلامی است.

۳۱۲- هرگاه در مسأله ای متحیر می ماندم به مسجد می رفتم و نماز می خواندم و به مبدع کل و آفریدگار جهان می نالیدم،

[صفحه ۶۴]

باشد که مشکل مرا به من بگشاید و آن سختی را بر من آسان نماید.

۳۱۳- نیایش و پرستش و راز و نیاز و کمک خواهی در زبان قرآن «عبادت» نامیده می شود.

۳۱۴- تنها شرط مهم عبادت در اسلام این است که آنچه بندگان خدا به عنوان عبادت به جا می آورند به اوهام، خرافات، شرک، خودنمایی و ریا آلوده نباشد.

۳۱۵- نماز مراسم مخصوصی برای پرستش خدا و راز و نیاز با او است که در آن جنبه های ارزنده و آموزنده خاصی در نظر گرفته شده.

۳۱۶- نماز سرود توحید و یکتاپرستی و سرود فضیلت و پاکی است که باید فکر و روح ما را در برابر عوامل شرک زا و آلوده کننده ای که در زندگی روزمره با آنها سر و کار داریم پاک و یکتاپرست نگهدارد.

۳۱۷- باید همانطور که لباس و تن خود را می شوئیم و پاکیزه می کنیم، دل و جان را هم شستشو دهیم و پاکیزه کنیم، خود را به خدا، سرچشمه پاکی و کمال، نزدیک سازیم،

[صفحه ۶۵]

لحظاتی را به یاد او، به نیایش او و راز و نیاز با او بگذرانیم و روح آلوده را در چشمه صاف و زلال الهی شستشو دهیم. این است نمازی که مسلمان روزی چند بار می خواند.

۳۱۸- مسلمان بامداد که سر از خواب بر می دارد نماز می گزارد تا برنامه روزانه را با پاکی و حسن نیت و توجه به خدا شروع کند.

۳۱۹- ظهر که برای صرف ناهار موقتا دست از کار می کشد باز نماز می گزارد، تا همچنان که به جسم خود از راه غذا، نیرو و نشاط تازه می بخشد به روح نیز از راه نماز نیرو و نشاط معنوی تازه دهد و عصر، پیش از آنکه بخش دوم کار روزانه خود را آغاز کند، باز نماز می خواند تا با یاد خدا به کار خود پردازد.

۳۲۰- پس از غروب آفتاب که غالبا با پایان کار روزانه و صرف شام همراه است باز نماز می گزارد و غذا دادن به جسم را با غذا دادن به روح همراه می کند.

۳۲۱- شامگاه که برای خوابیدن آماده می شود باز در برابر

[صفحه ۶۶]

خدای خود می ایستد و نماز می گزارد، برنامه روزانه را که با نماز و یاد خدا شروع کرده بود با نماز و یاد خدا نیز پایان می دهد و با دلی پاک و جانی آرام گرفته به خواب می رود.

۳۲۲- در جایی به نماز می ایستیم و با لباسی نماز می گزاریم که استفاده از آن برای نماز از نظر رعایت حقوق دیگران یا جهات دیگر ممنوع نباشد.

۳۲۳- در برابر هیچ کس و هیچ چیز جز تو برای تعظیم و بزرگداشت قد خم نمی کنیم. این است مسلمان تربیت شده اسلام که در برابر همه صاحبان قدرت و ثروت و جاه و مقام سر راست می گیرد و هرگز در برابر این و آن تعظیم نمی کند.

۳۲۴- دیگران در برابر غیر خدا، در برابر صاحبان ثروت و قدرت به خاک می افتند، اما من که یک مسلمانم تنها در برابر خدا، خدایی که برتر از همه است، به خاک می افتم و هرگز در برابر هیچ کس و هیچ چیز جز او به خاک نخواهم افتاد.

[صفحه ۶۷]

۳۲۵- مسلمانان هر روز حداقل نه بار این جمله را - که محمد بنده خدا است - تکرار می کنند تا هرگز چون مسیحیان دچار انحراف نشوند و محمد را از حد بندگی به حد خدایی، یا نیمه خدایی یا فرزند خدا بودن بالا نبرند.

۳۲۶- این است نماز اسلام که باید آن را سرود توحید و یکتاپرستی، سرود حفظ شخصیت انسان، سرود پاکی و فضیلت، صلح و صفا با همه بندگان نیکوکار خدا نامید. سرودی که همه مسلمانان باید روزی پنج بار بخوانند تا یاد خدا و ملکات عالی انسانی همواره در آنان زنده بماند و از انحراف از راه راست خدا، از آلودگی به شرک، از خود باختگی در برابر زیباییها، یا مرعوب شدن در برابر قدرتهای خودکامه، از ناسازگاری با بندگان نیکوکار خدا و از مفاسد دیگر روحی مصون بمانند. درست مثل سرودی که سربازان صبح و شام می خوانند تا روح سلحشوری در آنان زنده بماند، یا سرودی که پیشاهنگان می خوانند تا روح نیکوکاری در آنان تقویت شود.

[صفحه ۶۸]

۳۲۷- نماز به آدمی نشاط معنوی خاصی می دهد و از پژمردگی و افسردگی روح جلوگیری می کند.

۳۲۸- نماز یکنوع تمرین وظیفه شناسی است. کسی که به نمازهای روزانه پای بند باشد لاقلاً خود را به انجام یک وظیفه مقید کرده و عادت داده و همین عادت مانعی در برابر بی بند و باری و سهل انگاری او نسبت به وظایف دیگر و کمکی به پیشرفت او در زندگی است.

۳۲۹- نماز برای عده ای از مردم تکلیفی سنگین است، ولی برای آنها که به هستی جاوید انسان معتقدند و ایمان دارند که باید همواره خود را پاک نگهداشت و در راه تکامل کوشید تا به کمال جاوید الهی پیوست، راز و نیازی لذت بخش و نشاط آور با خدای بزرگ و مهربان است.

۳۳۰- اسلام از همان روزهای اول مسلمانان را به نماز دعوت کرد. در روزهای نخستین که جز پیغمبر و همسرش خدیجه و پسر عموی علی هنوز کسی به اسلام نگرویده بود، پیغمبر و علی روزها را با هم به دره های اطراف مکه می رفتند و آنجا نماز می گزاردند.

[صفحه ۶۹]

۳۳۱- مخالفین اسلام نماز گزاران را مسخره و گاهی اذیت می کردند. مسلمانها برای آنکه با آرامش خاطر نماز بگذارند به دره های اطراف مکه می رفتند و با هم نماز می خواندند، ولی مخالفین همانجا هم مزاحم آنها می شدند و گاهگاه کار به زد و خورد می کشید.

۳۳۲- فشار و آزار مخالفین یا تمسخر آنها نه تنها مسلمانان را از انجام فریضه نماز باز نمی داشت بلکه بر پافشاری آنان در انجام این نیایش لذت بخش می افزود.

۳۳۳- اگر مسلمان در شرایطی قرار گرفته که نمی تواند به صورت معمولی نماز بخواند، به هر صورتی که بتواند باید نماز بگذارد: نشسته، خوابیده، سوار اسب، توی ماشین یا قطار یا هواپیما، پشت تانک و زره پوش و....

۳۳۴- نماز جمعه و نماز عید هم عبادت دسته جمعی است و هم نموداری از همبستگی سیاسی و اجتماعی اسلامی. به همین جهت تشکیل و اداره آن ها در درجه اول از کارهای حکومت اسلامی است.

۳۳۵- با توجه به این که نماز شعار بزرگ اسلام و امت اسلامی

[صفحه ۷۰]

است با توجه به این که مسلمانان جهان همه باید یک امت یک پارچه باشند و پیوندهای مشترک برای هم بستگی و یکپارچگی یک امت ضروری است، با توجه به مراسم پر شکوه نماز جماعت و جمعه و نماز عید قربان در مراسم حج در مکه که هر سال با شرکت صدها هزار نفر از مسلمانان نقاط مختلف جهان که دارای زبانهای گوناگون اند باید برگزار شود، فهم این نکته آسان است که قسمت اصلی نماز و اذان و اقامه که اعلام عمومی برای نماز است، بهتر است به یک لغت عمومی اسلامی باشد که همه آن را بفهمند و این لغت عمومی اسلامی، خود به خود لغت قرآن، یعنی عربی خواهد بود.

۳۳۶- این است نماز ما و نیایش روزانه ما؛

به سوی خدا، خدای یکتا، خدای پر مهر؛

نیایشی که هر فرازش، بیانگر اصلی از اصول جهان بینی اسلام؛

و هر حرکتش، نمایشگر پیوند عمیق انسان اسلام با خدا است.

[صفحه ۷۱]

نیایشی که انسان را به سوی خدا، به سوی راه او، و به سوی رهبران او، می کشاند.
او را به همه شایسته کاران روی زمین، در طول تاریخ، در گذشته و آینده و حال، پیوند می دهد.
و صف او را، از صف ستمگران، تبهکاران و گمراهان جدا می سازد.
تا در راه راست خدا، استوار بماند و به بیراهه نیفتد.
اینک تو ای انسان جستجوگر عصر ما، برخیز؛
برخیز تا با شور و نشاط، به نیایشی چنین زنده و سازنده پردازیم؛
و خود را از هر چه جز حق و حقیقت است پیراسته سازیم.
۳۳۷- خدمت به خلق خدا یکی از عبادات است.
۳۳۸- فرزندانمان را با خود به مسجد ببریم.
۳۳۹- نگاه با محبت به صورت والدین عبادت است.
۳۴۰- پاداش آشتی دادن از نماز و روزه مستحبی بیشتر است.
۳۴۱- نماز با مال خمس و زکوٰه نداده باطل است.
۳۴۲- نماز اول وقت نشانه تعهد مکتبی ما است.

[صفحه ۷۲]

۳۴۳- مهر کربلا در نماز یعنی هرگز شهدا را فراموش نکنید.
۳۴۴- رو به قبله یعنی جهت و هدف را فراموش نکنیم.
۳۴۵- تا کنون اذان گفته ای؟!
۳۴۶- آیا تا کنون یک نماز با توجه خوانده اید؟
۳۴۷- عبادت، قرار دادن همه ابعاد زندگی در مسیر خواست و رضای الهی است.
۳۴۸- عبادت هم انسان را به صورت فردی، از بردگی هوس ها و گناهان و شیطان نجات می دهد و هم یک جامعه عابد، که خدا می پرستد، از پرستش طاغوتها و ستمگران و ابرقدرتها آزاد می شود.
۳۴۹- توجه و شناخت نسبت به عبادت اولیاء خدا، ما را از مغرور شدن به نماز و دعایمان باز می دارد.
۳۵۰- آنجا که فشارهای محیط بیرون و غرائز درون، دست به دست می دهد تا مانع عبادت و عبودیت شود، غلبه بر این فشارها و پرستش خدا، ارزش و کمال است.
۳۵۱- کسی که خدا را حکیم و دستوراتش را بر اساس حکمت می داند، نباید به خاطر اینکه امروز دلیل حکمی را نمی داند

از انجام آن تخلف کند. مریض اگر بگوید: تا از خواص دارو آگاه نشوم مصرف نمی‌کنم، از درد خواهد مرد. البته باید دارو را مصرف کند و در صدد شناخت هم باشد.

۳۵۲- نماز، که توجه به سرچشمه همه بزرگی‌ها و استمداد از کانون قدرت و عظمت است، کبر را از انسان می‌زداید.

۳۵۳- نماز تنها عبادتی است که حتی در حال غرق شدن و جنگ هم ساقط نمی‌شود و برترین فریاد آزادگی انسان از سلطه قدرتمندان و اعلام بندگی در آستان خداوند است.

۳۵۴- نماز زنده نگه داشتن سنت ابراهیم و محمد و حسین و مهدی علیهم السلام است.

۳۵۵- امام حسین علیه السلام حتی ظهر عاشورا در میدان مبارزه و در برابر تیرهای دشمن هم نماز را رها نکرد.

۳۵۶-

«از دست و زبان که برآید

کز عهده شکرش به درآید»

۳۵۷- مقتضای ادب در برابر خدا و ایستادن در آستان جلال و عظمت او، آن است که نماز، با بهترین و پاکترین لباس باشد

۳۵۸- توجه به یک کانون مقدس مانند کعبه، الهام بخش توحید و یادآور خط توحیدی ابراهیم علیه السلام است.

۳۵۹- جهت گیری در همه امور به سوی کعبه توحید، درس ایمان و یاد خدا به مسلمانان می‌دهد تا همواره توجه به خانه محبوب و معبود داشته باشند.

۳۶۰- سمت گیری به سوی کعبه، نظم و وحدتی شگفت و زیبا می‌آفریند و همه مسلمانان، در هر جای دنیا که باشند وقت نماز به سوی آن کانون خدایی رو می‌کنند. اگر کسی از فراز آسمانها به صفوف نمازگزاران کره زمین بنگرد، دایره‌های متعددی را می‌بیند که مرکزیت همه آنها کعبه است.

۳۶۱- اذان، شعاری است سکوت شکن، موزون، کوتاه، پر محتوا و سازنده که در بردارنده اساسی ترین پایه های اعتقادی و جهت گیری عملی مسلمانان است.

۳۶۲- اذان نشانه باز بودن فضای تبلیغات، و اعلام مواضع فکری مسلمین به صورت روشن است.

۳۶۳- اذان، این اشعار توحیدی، اولین جملاتی است که در گوش

نوزاد خوانده می شود.

۳۶۴- عنصری که به عمل یک انسان، بها می دهد، نیت و انگیزه و هدف او است، از همین رو در آیات قرآن، کلمه فی سبیل الله فراوان به کار رفته است.

۳۶۵- شناخت نعمتها، انسان را شیفته خداوند می کند.

۳۶۶- ارتباط خالصانه انسان با خدا، نورانیت ضمیر و صفای باطن و بصیرتی به همراه دارد که انسان را در پیچ و خم های زندگی و بن بست ها و مشکلات هدایت می کند.

۳۶۷- اگر خدا در نظر ما بزرگتر باشد و الله اکبر از عمق جانمان و از روی ایمان و باور برآید دیگر دنیا و جاذبه هایش، قدرتها و جلوه هایشان، در نظر ما کوچک و بی جلوه خواهد شد.

۳۶۸- هرگاه در نماز حلاوت و شیرینی مناجات را یافتید، بدانید که تکبیر شما مورد قبول و تصدیق خداوند متعال است.

۳۶۹- بسم الله در اول هر کار رمز عشق به خدا و توکل به او و استمداد از او و وابستگی به او است.

۳۷۰- بسم الله چنگ زدن و اعتصام به نام الهام بخش خداوند و

گریز از وسوسه های شیطان است.

۳۷۱- انسان بیشتر در ۳ مورد و حالت، تشکر می کند:

۱- توجه به لطف گذشته

۲- توجه به محبت فعلی

۳- امید به لطف آینده.

با این حساب، همه ستایشها باید از آن خدا باشد چرا که هم گذشته ما را تامین کرده، هم در حال حاضر از نعمتها و رحمت و لطف او برخورداریم و هم در آینده و قیامت، سر و کار ما با او و چشم امید ما به لطف و کرم او است.

۳۷۲- سجده، نشان تذلل و خاکساری در برابر خداوند و عالیترین درجه عبودیت است.

۳۷۳-

نطق آب و نطق خاک و نطق گل

هست محسوس حواس اهل دل

جمله ذرات، در عالم نهان
با تو می گویند روزان و شبان

[صفحه ۷۷]

ما سمیعیم و بصیر و با هشیم
با شما نامحرمان ما خامشیم

۳۷۴- درود فرستادن بر پیامبر و خاندان او، شعار اسلام و به خصوص، شیعه است و نماز بدون آن، ناقص است.
۳۷۵- نمازگزار وقتی در سلام نماز، به همه مؤمنان و بندگان صالح و بر خودش سلام می دهد، احساس می کند که تنها نیست و یکی از آحاد امت بزرگ اسلام و با مردان خدا در هر جای زمین، احساس همبستگی می کند.
۳۷۶- نماز جماعت نوعی حضور و غیاب بی تشریفات و بهترین راه شناسائی افراد است.
۳۷۷- نماز جماعت، بهترین، بیشترین، پاکترین. کم خرج ترین اجتماعات دنیا است و نوعی دید و بازدید مجانی و آگاهی از مشکلات و نیازهای یکدیگر و زمینه ساز تعاون اجتماعی بین آحاد مسلمین است.
۳۷۸- نماز جماعت نشان دهنده ی قدرت مسلمین و الفت دلها و انسجام صفوف است. تفرقه ها را می زداید، بیم در دل دشمنان می افکند، منافقان را مایوس می سازد، خار

[صفحه ۷۸]

چشم بد خواهان است.
۳۷۹- نماز جماعت، نمایش حضور در صحنه و پیوند «امام» و «امت» است.
۳۸۰- نماز جماعت، عامل نظم و انضباط، صف بندی و وقت شناسی است.
۳۸۱- نماز جماعت روحیه فردگرایی و انزوا و گوشه گیری را از بین می برد و نوعی مبارزه با غرور و خود خواهی را در بر دارد.
۳۸۲- نماز جماعت، کینه ها و کدورت ها و سوءظن ها را از میان می برد و سطح دانش و عبودیت و خضوع را در جامعه اهل نماز، افزایش می دهد.
۳۸۳- امام جماعت، باید مراعات ضعیف ترین افراد را بکند و نماز را طول ندهد.

۳۸۴- هیچ عبادتی به اندازه نماز تبلیغات ندارد، هر مسلمانی در هر شبانه روز هفتاد مرتبه با کلمه «حی» به خود و دیگران تلقین به نماز، آن هم به صورت پر نشاط و شتاب می کند و برای انجام هیچ عبادتی این همه هیاهو و تشویق وارد نشده

[صفحه ۷۹]

است.

۳۸۵- اذان شکستن سکوت است، اذان یک دوره ایدئولوژی و تفکرات ناب اسلامی است.

۳۸۶- اذان سرودی مذهبی است با عبادتی کوتاه و پر محتوا.

۳۸۷- به نماز نگوید کار دارم، به کار بگوید نماز دارم.

۳۸۸- اگر مردم هنگام رفتن به مسجد لباس خوب و بوی خوش مصرف کنند و اگر نماز، ساده و سریع برگزار شود، این خود یک تشویق عملی برای اقامه نماز است.

۳۸۹- نماز بهترین نوع شکرگزاری است که شیوه آن را خداوند بیان فرموده و تمام انبیاء و اولیاء هم آن شیوه را به کار بسته اند، نماز تشکری است هم عملی و هم زبانی و هم دائمی و هم سازنده.

۳۹۰- توحید ما را به سوی نماز می کشاند و نماز روح توحید ما را زنده می کند.

۳۹۱- کسی که دیگری را دوست دارد سخن گفتن با او را هم دوست دارد.

۳۹۲- آنها که با زبان، مدعی خدا خواهی و خدا دوستی اند ولی

[صفحه ۸۰]

علاقه ای به نماز ندارند در ادعای خود صداقت ندارند.

۳۹۳- «آمریکا هیچ غلطی نمی تواند بکند» این یک کلام تو خالی و شعار نیست، کسی که یک عمر باور داشته است که خدا بزرگ است، آمریکا نزدش کوچک جلوه می کند و هر حادثه ای پیش او ساده است.

۳۹۴- عبادت بودن نماز مربوط به آن است که انسان هیچ گونه قصد غیر خدایی نداشته باشد و این قصد قربت از لحظه ورود به نماز تا پایان همچنان باید ادامه یابد.

۳۹۵- بر خلاف تصور بعضی که نماز را تکرار می دانند، نماز نردبان ترقی است که هر چه بیشتر با حضور قلب خوانده شود بالاتر می روی.

۳۹۶- هیچ عبادتی از لحظه تولد تا لحظه دفن این چنین ملازم انسان نیست.

۳۹۷- اضطراب و هیجانهای روانی، تزلزل خانوادگی، تصمیمات خام لحظه ای، ضعف اعصاب، بدگمانی، احساس غربت و تنهایی از درون، فساد و فحشاء، آمار جنایت، فرار فرزندان از خانه، بالا بودن آمار طلاق،

خودباختگی، ترس و... از آثار قطع رابطه با خدا است.

۳۹۸- با یاد او شروع کردن نشانه آن است که از قدرت او کمک بگیریم، به او توکل کنیم، یاد او نشانه مهر او و عشق به او است.

۳۹۹- سیاست خارجی ما را در نماز یکی جمله «غیر المغضوب علیهم» تعیین می کند و یکی «السلام علینا و علی عباد الله الصالحین».

۴۰۰- مسجد بهترین مرکز دوست یابی است.